הִלְכוֹת בְּצִיעַת הַפַּת סִימָן קסח

וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן. (מ) וְאִי אָכִיל לְהוּ בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה (מא) שְׁלָא מַחֲמַת (יח) הַסְּעוּדָה (מב) * טְעוּנִים בְּרָכָה (יט) (מג) לִפָּנֵיהֶם וְלֹא לְאַחֲרֵיהֶם, (מד) [ב]אֲבָל אוֹתָם רְקִיקִים דַּקִּים שָׁנוֹתְנִים מִרְקַחַת עֲלֵיהֶם (מה) הֵם טְפֵלִים לְגַבֵּי (כ) הַמִּרְקַחַת, וּבִרְכַּת הַמִּרְקַחַת (מו) פּוֹטַרְתָּן: ט [ג]פַּת גְּמוּר אֲפִלּוּ (מז) פָּחוֹת מִכַּזַּיִת מְבָרֵךְ עָלָיו הַמּוֹצִיא, אֲבָל לְאַחֲרָיו אֵינוֹ מְבָרֵךְ (מח) כְּלוּם, כָּל שֶׁלֹּא אָכַל (כפ) כַּזַּיִת: י (מט) [ד]חֲבִיצָ״א, (נ) דְּהַיְינוּ

(הי״ב) וְטוּר וּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ופת) לְרַעַת הָרֹא״שׁ (פ״ו סי׳ טז).

ב בֵּית יוֹסֵף (ד״ה לחמניות) (וְהָרוֹקֵחַ) [כָּל בּוֹ] (סי׳ כד).

ג הֶרַשְׁבָּ״א (לח: ד״ה כיון) לְרַעַת הָרִי״ף (כז:) וְהָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת

ד בְּרָכוֹת ל״ז (ע״ב).

בַּאֵר הֵיטֵב

שֶׁבַּלִּילָתָן רַכָּה וְהֵם דַּקִּים, אֲבָל הַמִּין שֶׁקּוֹרִין נָאלִסְינֶק״י מְהֻנֵּי קְבִיעוּת לְבָרֵךְ הַמּוֹצִא דְּהָא אֵינָם דַּקִּים עַיֵּן שָׁם: (יח) הַסְּעוּדָה. פֵּרוּשׁ שֶׁאֵין אוֹכְלִין לְשָׂבַע אֶלָּא לְתַאֲנוּג אוֹ לְקִנּוּחַ לְהָקֵל מִכֹּבֶד הַמַּאֲכָל: (יט) לִפָּנֵיהֶם. וְאִם כֵּן כָּל מִינֵי פַּת הַנִּזְכָּרִים בְּסָעִיף ד׳ טְעוּנִים בְּרָכָה לִפָּנֵיהֶם תּוֹךְ הַסְּעֻדָּה כְּשֶׁאוֹכְלִין לְקִנּוּחַ. וְהָא דְּקִים לֵן בְּרַב עַל הַפַּת פָּטַר אֶת הַפְּרִפֶּרֶת הַיְינוּ כְּשֶׁבָּאִין לְהִמָּשֵׁךְ תַּאֲוַת הַמַּאֲכָל. כְּלָלָא דְּמִלְּתָא כָּל שֶׁאוֹכֵל לְמָזוֹן וּלְתַבְשִׁיל כְּגוֹן עָפְשׁ״ל פָּלְאדִי״ן וּפָאוִירְלְ״ פָּלְאדִי״ן תָּמִיד מֵחֲמַת הַסְּעֻדָּה הֵם בָּאִים וְאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם תּוֹךְ הַסְּעֻדָּה, כִּי הַפֵּרוֹת נַעֲשָׂה תַּבְשִׁיל תּוֹךְ הַמּוֹלְיָתָא וְקִמְחָא עִקָּר. וְאֵין לְהַחְמִיר וְלִקַּח קְצָת תַּפּוּחִים מִבַּפְנִים וּלְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ דְּהַיְנוּ בְּרָכָה לְבַסּוֹף דְּקִמְחָא עִקָּר עַיֵּן סִימָן קע״ז (מג״א סק״ג). וְדָבָר שֶׁבָּא לְקִנּוּחַ אוֹ לְתַאֲנוּג כְּגוֹן עֲגוּת דַּקּוֹת אוֹ מִינֵי מְתִיקָה שֶׁכָּתַב בְּסָעִיף ז׳ צְרִיכָה בְּרָכָה וְאֵין הַפַּת פּוֹטַרְתָּן אֶלָּא אִם כֵּן שֶׁבָּאִין לְהַמְשִׁיךְ תַּאֲוַת הַמַּאֲכָל. מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק כב). וְאִלְאַפְּלְטֶק״ס וְהוֹרִין״ן בְּלָאזִי״ן שֶׁקּוֹרִין פְּרִיטְלִ״ךְ צָרִיךְ לְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת בְּתוֹךְ הַסְּעֻדָּה. ט״ז (סק״י): (כ) הַמִּרְקַחַת. הַיְינוּ כְּגוֹן מַה שֶּׁמְּטַגְּנִין בְּפוּרִים נוּרֵי״ט עַל עִסָּה שֶׁאֵין לְבָרֵךְ עַל אוֹתָהּ עִסָּה כָּל זְמַן שֶׁאוֹכֵל אוֹתָהּ עִם הַנּוּרֵי״ט, אֲבָל אִם אוֹכֵל הָעִסָּה בִּפְנֵי עַצְמָהּ מְבָרֵךְ עָלֶיהָ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת דְּבִשְׁעַת אֲפִיָּה לֹא נֶאֶפָּה בְּתוֹרַת לָחֶם עַיֵּן לְעֵיל סָעִיף קָטָן י״א. ט״ז (ס״ק יא): **ט** [ג]פַּת גְּמוּר חֲצִי זַיִת וְחָזַר וְאָכַל חֲצִי זַיִת אַחַר תּוֹךְ כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס וְלֹא הָיָה בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁבְּדַעְתּוֹ עַל הָרִאשׁוֹן, נִסְתַּפֵּק בַּהֲלָכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק ב׳ סִימָן קמ״ז אִם מְחַיֵּב לְבָרֵךְ לְאַחֲרָיו וְעַיֵּן עוֹד שָׁם סִימָן רכ״ז:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְהוּא הַדִּין הָכָא: (מ) **וְאִי אָכִיל לְהוּ בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה שְׁלָא מַחֲמַת הַסְּעוּדָה טְעוּנִים בְּרָכָה לִפָּנֵיהֶם וְלֹא לְאַחֲרֵיהֶם.** פֵּרוּשׁ (מא) לְהָנֵי רַכִּין וְדַקִּין, וְהוּא הַדִּין לְכָל פַּת הַבָּא בְּכִיסָנִין הַמְבֹאָרִים בְּסָעִיף ז׳, [מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק כב)] וְעַיֵּן בְּאוּר הֶלָכָה (ד״ה טעונים) שֶׁכָּמָּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִים עַל דְּבָרָיו: (מב) **טְעוּנִים בְּרָכָה.** דְּכִיוָן דְּאֵינוֹ אוֹכֵל זֶה לְשֵׁם סְעוּדָה לֹא נִפְטַר בִּבְרַכַת הַמּוֹצִיא, דְּכִיוָן דְּאִי אֲכָלָם שֶׁלֹּא בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא, מִמֵּילָא בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה נִפְטַר בִּבְרַכַת הַמּוֹצִיא: (מג) **לִפָּנֵיהֶם.** וְכָל זֶה בְּעִנְיְנֵי פַּת, אֲבָל בְּעִנְיְנֵי מַעֲשֶׂה קְדֵרָה שֶׁבָּאִין לְמָזוֹן וּלְתַבְשִׁיל, תָּמִיד מַחֲמַת הַסְּעוּדָה הֵם בָּאִים כַּמְבֹאָר בְּסִימָן קע״ז (ס״א), וַאֲפִלּוּ הֵם מְמֻלָּאִים בְּפֵרוֹת כְּאוֹתָן שֶׁקּוֹרִין עָפְשׁ״ל פָּלְאדִי״ן וְכַדּוֹמֶה, הַפֵּירֵי נַעֲשָׂה תַּבְשִׁיל תּוֹךְ הַמּוֹלְיָתָא וְקִמְחָא עִקָּר וְהַפֵּירֵי בָּטֵל לְגַבֵּייהוּ, וְאֵין לְהַחְמִיר וְלִקַּח קְצָת תַּפּוּחִים מִתּוֹכָם וּלְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ דְּהַיְנוּ בְּרָכָה לְבַסּוֹף [אַחֲרוֹנִים]: (מד) **אֲבָל וְכוּ׳.** קַאֵי עַל עִקַּר דִּין פַּת הַבָּאָה בְּכִיסָנִין, וְקָא מַשְׁמַע לַן דְּזֶה לֹא הָוֵי בִּכְלָלוֹ דְּאֵין מְבָרְכִין בָּזֶה עַל הָעִסָּה כְּלָל, מִשּׁוּם דְּהָוֵי טְפֵלָה לַמִּרְקַחַת כְּדִמְפָרֵשׁ: (מה) **הֵם טְפֵלִים.** דְּאֵין מִתְכַּוְּנִין לֶאֱכֹל הָרְקִיקִין, וְרַק שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטָּנְפוּ הַיָּדִים מֵהַמִּרְקַחַת, וְלָכֵן הָוֵי הָעִסָּה בִּכְלַל טָפֵל כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן רי״ב (ס״ב). וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים שָׁם דִּבְמִדִּינוֹתֵינוּ שְׁנוֹתְנִין מִרְקַחַת עַל הַדֶּבְשָׁנִין [שֶׁקּוֹרִין לָעֶק״ךְ פָּלְאדִי״ן] שֶׁטּוֹבִים הַדֶּבְשָׁנִין לְמַאֲכָל בְּעַצְמָן, אִם כֵּן כְּשֶׁנָּתַם גַּם בִּשְׁבִיל אֲכִילַת הַדֶּבְשָׁנִין (מפ) וּמְמֵילָא הֵם הָעִקָּר וּמְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וּפוֹטֵר הַמִּרְקַחַת. וּפָשׁוּט דְּדַוְקָא שֶׁבְּעֵת אֲפִיָּה נֶאֱפִין בְּיַחַד, אֲבָל אִם אָפָה הַדֶּבְשָׁנִין לְבַד וְאַחַר כָּךְ מָנִיחַ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה הַמִּרְקַחַת, אֵין נַעֲשִׂין הַמִּרְקַחַת טְפֵלָה לָהֶם, שֶׁכְּבָר נָתְנָתוּ לֶאֱכֹל שְׁנֵיהֶם וְאֵין הַמִּרְקַחַת בָּאִין לְלַפֵּת הַדֶּבְשָׁנִין, וְצָרִיךְ לְבָרֵךְ גַּם עַל הַמִּרְקַחַת: (מו) **פּוֹטַרְתָּן.** וְאִם אָכַל הַמִּרְקַחַת מִלְמַעְלָה, (מנ) וְהִשְׁאִיר הָרְקִיקִין וַאֲכָלָן בִּפְנֵי עַצְמָן צָרִיךְ לְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת עֲלֵיהֶם, אַף אִם אֲכָלָן בְּיַחַד (מנ) וְנִשְׁאַר עוֹד קְצָת רָקִיק בְּלֹא מִרְקַחַת אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלָיו, כֵּיוָן דְּעִקַּר אֲכִילָתוֹ הָיָה בְּיַחַד וְנִחְשָׁב לְטָפֵל לְהַמִּרְקַחַת אֵין חוֹשְׁשִׁין עַל גְּמַר הָאֲכִילָה: **ט** (מז) **פָּחוֹת מִכַּזַּיִת.** וְהוּא הַדִּין (מד) אֲפִלּוּ עַל כָּל דְּהוּ דְּאִסּוּר לֵהָנוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי בְּרָכָה: (מח) **כְּלוּם.** הַיְינוּ לֹא בִּרְכַּת הַמָּזוֹן וְלֹא שׁוּם בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה: י (מט) **חֲבִיצָ״א וְכוּ׳.** אַקְדִּים לָזֶה הַסָּעִיף הַקַּדְמָה קְצָרָה וְהוּא דִּיֵּשׁ בָּזֶה שְׁלֹשָׁה אֲפָנִים. א) פַּת שֶׁפָּרַר לְפֵרוּרִין וּבְשָׁלוֹ תְּלוּי בָּזֶה אִם הַפֵּרוּרִין גְּדוֹלִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כַּזַּיִת לֹא נִתְבַּטֵּל מֵהֶם שֵׁם פַּת אֲפִלּוּ אִם עַל יְדֵי הַבְּשׁוּל אֲזַל מֵהֶם תֹּאַר לָחֶם, וְאִם אֵין בָּהֶם כַּזַּיִת אֲפִלּוּ אִם נִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם תֹּאַר לָחֶם מְבָרֵךְ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת, דְּשֵׁם תַּבְשִׁיל עֲלֵיהֶם. ב) אִם לֹא בְּשָׁלוֹ רַק שֶׁפָּרַר בְּקֻעָרָה וְנִתְחַבְּרוּ הַפֵּרוּרִין יַחַד עַל יְדֵי דִּבֵּשׁ אוֹ מָרָק אִם יֵשׁ עֲדַיִן עֲלֵיהֶם תֹּאַר לָחֶם מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם הַמּוֹצִיא אֲפִלּוּ אִם אֵין בְּהַפֵּרוּרִין כַּזַּיִת, וְאִם אֵין בָּהֶם תֹּאַר לָחֶם מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת, אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה בְּהַפֵּרוּרִין כַּזַּיִת וְכַנַּ״ל לְעִנְיַן בְּשׁוּל. ג) כְּשֶׁלֹּא בְּשֵׁל וְגַם לֹא נִתְחַבְּרוּ הַפֵּרוּרִין יַחַד עַל יְדֵי מַשְׁקֶה אֲפִלּוּ אִם הַפֵּרוּרִין דְּקִין כְּסֹלֶת מְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם הַמּוֹצִיא דְּשֵׁם פַּת עֲלֵיהֶם. וַעֲתָּה נְבָאֵר אֶת הַסָּעִיף בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ: (נ) **דְּהַיְינוּ פֵּרוּרֵי לָחֶם שֶׁנִּדְבְּקִים.** בְּנִתְבַּשֵּׁל אֵין נִפְקָא מִינָּהּ בֵּין נִדְבְּקִין אוֹ לֹא, וְנָקֵט

בֵּאוּר הַלָּכָה

ח * **טְעוּנִים בְּרָכָה לִפָּנֵיהֶם.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״מ) **שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּהוּא הַדִּין לְכָל פַּת הַבָּא בְּכִיסָנִין הַמְבֹאָר בְּסָעִיף ז׳, וְהָנֵה בְּאֶמֶת כְּדִבְרָיו מִבֹּאר בִּכְמָה רְאשׁוֹנִים וְהָנֵה כָּל זֶה לְעִקַּר הַדִּין, אֲבָל לְדִידָן דְּמַסְפְּקִינַן בְּפַת הַבָּא בְּכִיסָנִין מֵאי הוּא,** אַף דְּהַמְחַבֵּר פָּסַק לְהָקֵל בְּכָלָם הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּסָפֵק דְּרַבָּנָן לְהָקֵל וְאֵין מַצְרִיכִין לוֹ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן כְּשֶׁאֵר פַּת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעִנְיְנוּ לְהַצְרִיכוֹ בְּרָכָה תּוֹךְ הַסְּעוּדָה מִשּׁוּם דְּנִתְחַזְּקוּ לְפַת כִּיסָנִין אֵין סְבָרָא, דְּאִדְּרַבָּה סָפֵק דְּרַבָּנָן לְהָקֵל וְשָׁמָּא מִין זֶה פַּת גְּמוּר הוּא וְנִפְטָר בִּבְרַכַת הַמּוֹצִיא, עַל כֵּן **אֵין לְבָרֵךְ עַל פַּת כִּיסָנִין בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה-אֶלָּא אִם כֵּן הוּא פַּת כִּיסָנִין לְכֻלֵּי עָלְמָא [דְּהַיְינוּ שֶׁמְּמֻלָּא וְגַם נָלוּשׁ בְּדִבְשׁ וּכְהַאי גַּוְנָא וְהוּא דַּק וְיָבֵשׁ],** כֵּן כָּתְבוּ דְּגוּל מַרְבָּבָה וְהַגְּרַ״ז (סי״ד) וּכְעֵין זֶה כָּתַב גַּם כֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וְחַיֵּי אָדָם (חא״כ כלל מג ס״ט), וּלְפִי מָה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּשֵׁם הַמְּאִמָּר מָרְדְּכַי (ס״ק יד) דְּאִפְשָׁר דְּמוֹדוּ זֶה לָזֶה אֵין קַשְׁיָא כָּל כָּךְ, **וְלִדְיָנָא נִרְאֶה דִּבְאוֹכֵל דְּבָר הַנָּלוּשׁ בְּדִבְשׁ וּמֵי בִּיצִים וּכְהַאי גַּוְנָא בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה כְּגוֹן לְעֵקְ״ךְ וְקִיכְלִי״ךְ אוֹ שֶׁאוֹכֵל כְּעֵבֵי״ן יְבֵשִׁים לֹא יְבָרֵךְ בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה אֲפִלּוּ אִם אוֹכְלָן לְקִנּוּחַ, וְאִם אוֹכֵל מִדְּבָרִים הַמְמֻלָּאִים בְּפֵרוֹת [וּכְמָה שֶׁצִּיֵּר הַמְחַבֵּר בְּאֹפֶן הָרִאשׁוֹן] הַמְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה לֹא הִפְסִיד, דְּמִשְׁמַע דְּרֹב הַפּוֹסְקִים סוֹבְרִין כֵּן דְּזֶהוּ פַּת כִּיסָנִין. וּבְחַיֵּי אָדָם** (שם) **מִשְׁמַע דְּאַף עַל לְעֵקְ״ךְ וְקִיכְלִי״ךְ לְכַתְּחִלָּה רָאוּי שֶׁיְּכַוֵּן בִּשְׁעַת בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא לְפָטֵר אוֹתָן:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נ) דְּאִלּוּ **אוֹבְלִיא״שׁ** שֶׁהוּא לֶחֶם גְּמוּר [וְכֵן פַּת הַנָּלוּשׁ בִּמְעַט דְּבַשׁ וְרֻבּוֹ מַיִם לְפִי דַּעַת הָרַמְ״א לְעֵיל בְּסָעִיף ז׳] אֲפִלּוּ בְּדֵלָא קָבַע גַּם כֵּן בְּוַדַּאי אֵין צָרִיךְ בְּרָכָה, דְּנִפְטָר בִּבְרַכַת הַמּוֹצִיא כְּשֶׁאָר פַּת: (לא) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כא): (לב) עַמְק בְּרָכָה (כלל ב אות ד) וְהַדְּרִישָׁה (סק״ב) וְכֵן מַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ״א וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יז) דְּלֹא כְּטַ״ז (סק״י): (מ) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (שם) וּפְשׁוּט: (מא) הַגְּרַ״ז (ס״ט): (מב) טַ״ז (ס״ק יא): (מג) גַּם זֶה מִמַּשְׁמָעוּת הַטַּ״ז (שם) וְהָעִתִּיקוּ הַגְּרַ״ז (שם) לְדִינָא עַיֵּן שָׁם: **ט** (מד) הָרֹא״שׁ (פ״ו סי׳ טז):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah